Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 15 april 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel – Förordning (EU) nr 1151/2012 – Artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket – Artikel 53.2 första stycket – Ändring av en produktspecifikation – Druvgurkor från Spreewälder (Tyskland) ’Spreewälder Gurken (SGB)’ – Ändringar som inte är mindre ändringar – Invändningsförfarande – Invändning mot ansökan om ändring – Överklagande av det beslut genom vilket ansökan om ändring bifallits – Begreppet berättigat intresse”

I mål C-53/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) genom beslut av den 19 december 2019, som inkom till domstolen den 3 februari 2020, i målet

Hengstenberg GmbH & Co. KG

mot

Spreewaldverein eV,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Vilaras samt domarna N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (referent) och K. Jürimäe,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Spreewaldverein eV, genom D. Terheggen, Rechtsanwalt,

– Greklands regering, genom E. Leftheriotou, A. Vasilopoulou och M. Tassopoulou, samtliga i egenskap av ombud,

– Frankrikes regering, genom A.-L. Desjonquères och C. Mosser, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

– Österrikes regering, genom A. Posch, J. Schmoll och C. Drexel, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom M. Konstantinidis, B. Hofstötter och I. Naglis, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 2012, s. 1), jämförd med artikel 53.2 första stycket i förordningen.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Hengstenberg GmbH & Co. KG och Spreewaldverein eV, en förening som omfattar samtliga producenter av druvgurkorna ”Spreewälder Gurken (SGB)” (druvgurkor från Spreewälder, Tyskland), för vilka en skyddad geografisk beteckning är registrerad. Målet rör en ansökan om ändring av produktspecifikationen för denna produkt som ingetts till Deutsches Patent- und Markenamt (den tyska patent- och varumärkesmyndigheten) (nedan kallad DPMA).

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning (EEG) nr 2081/92

3 I artikel 7.3 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EGT L 208, 1992, s. 1) föreskrevs följande:

”Varje lagligen berörd intresserad fysisk eller juridisk person får framställa invändning mot den begärda registreringen genom att inge en vederbörligen underbyggd skrivelse till den behöriga myndigheten i det medlemsstat där han bor eller verkar. Denna myndighet skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att pröva invändningen inom den fastställda tidsfristen.”

Förordning (EG) nr 510/2006

4 Artikel 7.2 i rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 93, 2006, s. 12) hade följande lydelse:

”Alla fysiska eller juridiska personer som har ett legitimt intresse, är etablerade eller bosatta i en annan medlemsstat än den som har begärt registreringen eller i ett tredjeland kan också göra invändningar mot den föreslagna registreringen genom att lämna in en motiverad förklaring.

…”

Förordning nr 1151/2012

5 I skälen 17–20 och 39 i förordning nr 1151/2012 anges följande:

”(17) Tillämpningsområdet för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar bör begränsas till produkter där det finns ett självklart samband mellan produktens eller livsmedlets egenskaper och det geografiska ursprunget. Att bara vissa typer av choklad kunde omfattas av benämningen konfektyrvaror enligt den nuvarande ordningen är en anomali som bör korrigeras.

(18) De särskilda målen med att skydda ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar är att jordbrukare och producenter ska kunna tillförsäkras skälig avkastning av en bestämd produkts kvalitet och egenskaper eller dess tillverkningssätt och ge tydlig information om produkter vars särskilda egenskaper är knutna till det geografiska ursprunget, så att konsumenterna i sin tur kan göra mer medvetna inköpsval.

(19) Att säkerställa enhetlig efterlevnad av reglerna om immateriella rättigheter knutna till namn som är skyddade i [Europeiska] unionen är en prioritering som kan förverkligas mer effektivt på unionsnivå.

(20) Ett unionsregelverk som skyddar ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar genom att föreskriva att de ska införas i ett register underlättar utvecklingen av de instrumenten, eftersom den resulterande, mer enhetliga, strategin säkerställer sund konkurrens mellan producenter av produkter som är försedda med sådana beteckningar och stärker produkternas trovärdighet för konsumenterna. Åtgärder bör vidtas för utveckling av ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar på unionsnivå och för att främja inrättandet av mekanismer för deras skydd i tredjeländer inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO) eller multilaterala och bilaterala avtal och därigenom bidra till erkännandet av produktkvalitet och av tillverkningssätt som en mervärdesfaktor.

…

(39) För att undvika att skapa orättvisa konkurrensförhållanden bör alla producenter, inklusive producenter i tredjeländer, kunna använda ett registrerat namn på en garanterad traditionell specialitet, förutsatt att produkten i fråga uppfyller kraven enligt relevant produktspecifikation och producenten omfattas av ett kontrollsystem. För en garanterad traditionell specialitet som framställs inom unionen bör unionssymbolen anges på märkningen och det bör vara möjligt att associera den med beteckningen garanterad traditionell specialitet.

…”

6 Artikel 1 i denna förordning har rubriken ”Syfte”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Denna förordning syftar till att hjälpa producenter av jordbruksprodukter och livsmedel att förmedla information om produkternas och livsmedlens egenskaper och om särskilda kvaliteter, som beror på de jordbruksmetoder som använts, till köpare och konsumenter, och därigenom säkerställa att

a) det föreligger sund konkurrens för jordbrukare och producenter som framställer jordbruksprodukter och livsmedel med mervärdesskapande egenskaper och kvaliteter,

b) konsumenterna får tillgång till tillförlitlig information om sådana produkter,

c) de immateriella rättigheterna iakttas, och

d) den inre marknadens integritet upprätthålls.

Åtgärderna i denna förordning är avsedda att stödja jordbruks- och bearbetningsverksamhet samt jordbrukssystem för högkvalitativa produkter och därigenom bidra till att målen för landsbygdens utveckling uppnås.

…”

7 Artikel 5.2 i nämnda förordning har följande lydelse:

”I denna förordning avses med geografisk beteckning det namn som identifierar en produkt

a) som härstammar från en viss ort eller region eller ett visst land,

b) vars särskilda kvalitet, rykte eller andra egenskaper huvudsakligen kan tillskrivas det geografiska ursprunget, och

c) för vilken minst ett av produktionsleden äger rum i det avgränsade geografiska området.”

8 I artikel 10.1 i samma förordning föreskrivs följande:

”1. En motiverad invändning som avses i artikel 51.2 ska endast anses giltig om den inkommer till [Europeiska] kommissionen inom den tidsfrist som anges i den punkten och om den

a) visar att de villkor som avses i artiklarna 5 och 7.1 inte är uppfyllda,

b) visar att registreringen av det föreslagna namnet strider mot artikel 6.2, 6.3 eller 6.4,

c) visar att registreringen av det föreslagna namnet skulle äventyra överlevnaden för ett identiskt eller delvis identiskt namn eller varumärke eller för produkter som lagligen har marknadsförts under minst fem år före det offentliggörande som anges i artikel 50.2 led a, eller

d) innehåller uppgifter som leder till slutsatsen att det namn som ansökan om registrering avser kan betraktas som generiskt.”

9 Artikel 49 i förordning nr 1151/2012 har rubriken ”Ansökan om registrering av namn”. I punkterna 2–4 i den artikeln föreskrivs följande:

”2. Om en ansökan inom ramen för den ordning som anges i avdelning II avser ett geografiskt område i en medlemsstat eller om en ansökan inom ramen för den ordning som anges i avdelning III utarbetas av en grupp som är etablerad i en medlemsstat, ska ansökan ställas till myndigheterna i medlemsstaten.

Medlemsstaten ska granska ansökan på lämpligt sätt för att kontrollera om den är motiverad och uppfyller villkoren i respektive ordning.

3. Medlemsstaten ska som ett led i den granskning som avses i punkt 2 andra stycket i denna artikel inleda ett nationellt invändningsförfarande, genom vilket det säkerställs att ansökan i fråga offentliggörs på ett tillfredsställande sätt och en rimlig tidsfrist föreskrivs under vilken fysiska eller juridiska personer som har ett berättigat intresse och är etablerade eller bosatta på den medlemsstatens territorium kan framföra invändningar mot ansökan.

Medlemsstaten ska undersöka huruvida de invändningar som gjorts inom ramen för ordningen i avdelning II kan tas upp till prövning mot bakgrund av de kriterier som avses i artikel 10.1 eller huruvida invändningar som gjorts inom ramen för ordningen i avdelning III kan tas upp till prövning mot bakgrund av de kriterier som avses i artikel 21.1.

4. Om medlemsstaten efter bedömning av eventuella mottagna invändningar anser att förordningens krav är uppfyllda, får medlemsstaten fatta ett positivt beslut om ansökan och registrera ett ansökningsärende hos kommissionen. Medlemsstaten ska i sådana fall informera kommissionen om invändningar som kan tas upp till prövning vilka mottagits från fysiska eller juridiska personer som lagligt har salufört produkterna i fråga och som kontinuerligt använt de berörda beteckningarna under minst fem år före den dag för offentliggörande som avses i punkt 3.

Medlemsstaten ska se till att dess positiva beslut offentliggörs och att fysiska eller juridiska personer som har ett berättigat intresse i ärendet ges tillfälle att överklaga.

…”

10 Artikel 51 i denna förordning har rubriken ”Invändningsförfarande”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Inom tre månader från dagen för offentliggörande av en ansökan i *Europeiska unionens officiella tidning* får myndigheterna i en medlemsstat eller ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person med ett berättigat intresse som är etablerad i ett tredjeland lämna in ett meddelande om invändning till kommissionen.

Fysiska och juridiska personer som har ett berättigat intresse, som är etablerade eller bosatta i en annan medlemsstat än den från vilken en ansökan kommer får lämna in ett meddelande om invändningar till den medlemsstat där de är etablerade inom tidsfristen för att lämna in invändningar enligt första stycket.

…”

11 I artikel 53.1 och 53.2 i nämnda förordning anges följande:

”1. En grupp som har ett berättigat intresse får ansöka om godkännande av en ändring av en produktspecifikation.

I ansökan ska anges vilka ändringar som begärs, med motiveringar.

2. Om ändringen medför en eller flera ändringar av specifikationen som inte är mindre ändringar ska ansökan om ändring följa förfarandet i artiklarna 49–52.

…

För att en ändring ska anses vara mindre i fråga om den kvalitetsordning som beskrivs i avdelning II får den inte

…

d) beröra det definierade geografiska området, …

…”

Tysk rätt

12 I tysk rätt finns bestämmelser om villkoren för att personer som har ett ”berättigat intresse” ska få delta i förfarandet för registrering av skyddade geografiska beteckningar och i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för produkter som har sådana beteckningar i 130 § punkt 4 andra meningen och i 133 § andra meningen Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz) (lag om skydd för varumärken och andra särskiljande kännetecken) av den 25 oktober 1994 (BGBl. 1994 I, s. 3082) (nedan kallad MarkenG), jämförda med 132 § punkt 1 i samma lag.

13 Enligt de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat kan, enligt 130 § punkt 4 andra meningen MarkenG, personer som har ett ”berättigat intresse” och är etablerade eller bosatta i Tyskland framställa en invändning mot en ansökan om registrering av en skyddad geografisk beteckning hos DPMA inom två månader från offentliggörandet av denna ansökan.

14 Enligt dessa uppgifter föreskrivs det dessutom i 132 § punkt 1 MarkenG, i vilken det hänvisas till artikel 53.2 första stycket i förordning nr 1151/2012, att 130 § punkt 4 andra meningen MarkenG i tillämpliga delar ska tillämpas på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för produkter som har en skyddad geografisk beteckning.

15 Den hänskjutande domstolen har vidare förklarat att det av 133 § andra meningen MarkenG, jämförd med 132 § punkt 1 i samma lag, framgår att om DPMA, med tillämpning av 130 § punkt 5 första meningen MarkenG, jämförd med 132 § punkt 1 i samma lag, antar ett beslut i vilket det fastställs att ansökan om ändring av produktspecifikationen uppfyller de villkor som föreskrivs i förordning nr 1151/2012 och de bestämmelser som har antagits för att genomföra denna förordning, får beslutet överklagas av de personer som inom de föreskrivna fristerna har framställt en invändning mot ansökan eller vars berättigade intresse påverkas av beslutet på grund av den ändring som har offentliggjorts enligt 130 § punkt 5 fjärde meningen MarkenG.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

16 Namnet ”Spreewälder Gurken (SGB)” är sedan den 19 mars 1999 registrerat i kommissionens register över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar som skyddad geografisk beteckning för ”frukt, grönsaker och spannmål”, bearbetade eller obearbetade.

17 Den 18 februari 2012 ingav Spreewaldverein en ansökan till DPMA om ändring av produktspecifikationen för den aktuella produkten. Denna ansökan avsåg ändring av metoden för framställning av dessa druvgurkor, särskilt genom användning av vissa livsmedelstillsatser.

18 Efter offentliggörandet den 22 augusti 2014 av ansökan om ändring, framställde Hengstenberg den 16 oktober 2014 en invändning mot ansökan.

19 Genom beslut av den 10 september 2015 fastställde DPMA att nämnda ansökan om ändring av produktspecifikationen var förenlig med förordning nr 1151/2012.

20 Hengstenberg överklagade detta beslut till Bundespatentgericht (Federala patentdomstolen, Tyskland), som ogillade överklagandet med motiveringen dels att Hengstenberg inte hade motiverat ett ”berättigat intresse”, i den mening som avses i 133 § andra meningen MarkenG, jämförd med 132 § punkt 1 i samma lag, dels att överklagandet under alla omständigheter var ogrundat. Bundespatentgericht (Federala patentdomstolen) meddelade emellertid att dess avgörande fick överklagas till den hänskjutande domstolen.

21 Bundespatentgericht (Federala patentdomstolen) ansåg att det fanns anledning att skilja mellan två olika fall, beroende på om en invändning har framställts mot en ansökan om registrering av en skyddad geografisk beteckning eller om invändningen har framställts mot en ansökan om ändring av produktspecifikationen för en produkt som har en sådan beteckning, i vilken situation de personer som inte är etablerade i det berörda geografiska området och som inte har rätt att använda den skyddade beteckningen enligt Bundespatentgericht inte kan motivera det ”berättigade intresse” som krävs. Ett sådant ”berättigat intresse” kan varken grundas på den omständigheten att produkter som omfattas av en skyddad geografisk beteckning saluförs eller den allmänna marknadssituationen eller konkurrensen.

22 Bundespatentgericht (Federala patentdomstolen) fann att de enda personer som kunde påverkas av en skyddad geografisk betecknings ”påstådda värdeminskning” eller av en skadlig inverkan på den aktuella produktens renommé eller rykte till följd av en ändring av produktspecifikationen för produkten var de producenter som var etablerade i det geografiska ursprungsområdet i fråga.

23 Efter det att Bundespatentgerichts (Federala patentdomstolen) dom överklagats, har Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) angett, på grundval av den nationella lagstiftningen om genomförande av förordning nr 1151/2012, att ett beslut i vilket det fastställts att en ansökan om ändring av produktspecifikationen uppfyller de villkor som föreskrivs i förordningen får överklagas av de personer som inom de föreskrivna fristerna har framställt en invändning mot ansökan om ändring eller vars ”berättigade intresse” påverkas av det beslut genom vilket nämnda ansökan bifallits.

24 Den hänskjutande domstolen anser att begreppet berättigat intresse, i artikel 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, som ska uppfyllas av varje person som överklagar ett beslut genom vilket en ansökan om ändring, som inte är en mindre ändring, av en produktspecifikation bifallits, för närvarande inte definieras i unionsrätten.

25 Den hänskjutande domstolen har dessutom påpekat att det ankommer på de nationella domstolarna att pröva lagenligheten av en ansökan om ändring av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning under samma villkor som gäller för varje slutgiltig rättsakt som antagits av samma nationella myndighet och som kan gå emot de rättigheter som tredje man har enligt unionsrätten.

26 Därmed uppkommer frågan huruvida samtliga befintliga eller potentiella ekonomiska följder för en fysisk eller juridisk person som inte är helt osannolika, i det förfarande som är tillämpligt på en ansökan om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning, kan motivera ett sådant ”berättigat intresse” som krävs för att framställa en invändning mot en sådan ansökan eller för att överklaga det beslut genom vilket nämnda ansökan bifallits, eftersom en så vid definition kan strida mot kravet på att ett sådant intresse ska vara berättigat och innebär att rätten att framställa en invändning och rätten att överklaga inte kan avgränsas tillräckligt precist.

27 I detta sammanhang vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida begreppet berättigat intresse ska tolkas på så sätt att det endast är aktörer som framställer produkter eller livsmedel som är jämförbara med dem för vilka en skyddad geografisk beteckning är registrerad som kan motivera ett sådant intresse. Den anser dessutom att kriteriet avseende den konkreta konkurrenssituationen kan tillämpas för att identifiera den grupp av aktörer som kan motivera ett ”berättigat intresse”.

28 Till skillnad från Bundespatentgericht (Federala patentdomstolen) anser den hänskjutande domstolen att den omständigheten att en tillverkare är etablerad i det berörda geografiska området inte ska anses vara det avgörande kriteriet för att en person ska kunna motivera ett berättigat intresse av att framställa en invändning mot en ansökan om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning. Det måste nämligen kunna krävas att även konkurrerande producenter som inte är etablerade i detta geografiska område

iakttar en sådan produktspecifikation, när denna ändring, som inte är en mindre ändring, medför en risk för att produktens kvalitet eller rykte inte längre har samband med produktens geografiska ursprung, i strid med artikel 5.2 i förordning nr 1151/2012.

29 Slutligen anser den hänskjutande domstolen att lydelsen av förordning nr 1151/2012 i sig inte ger stöd för synsättet att begreppet berättigat intresse ska tolkas på olika sätt i förfarandet för registrering av en skyddad geografisk beteckning och i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av en produktspecifikation för en produkt som har en sådan beteckning.

30 Mot denna bakgrund beslutade Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Kan samtliga befintliga eller potentiella ekonomiska följder för en fysisk eller juridisk person som inte är helt osannolika motivera ett sådant berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 53.2 första stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i denna förordning, som krävs för att framställa en invändning mot ansökan om ändring av produktspecifikationen eller för att överklaga ett positivt beslut om ansökan i förfaranden som inte rör mindre ändringar?

2) Om fråga 1 besvaras nekande:

Kan (enbart) aktörer som framställer produkter eller livsmedel som är jämförbara med dem som framställs av de aktörer för vilka en geografisk skyddad beteckning är registrerad anses ha ett berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 53.2 första stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i denna förordning, i förfaranden om ändring av specifikationen som inte rör mindre ändringar?

3) Om fråga 2 besvaras nekande:
   a) Ska det i frågan om kraven på ett berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, göras åtskillnad mellan registreringsförfarandet enligt artiklarna 49–52 i denna förordning, å ena sidan, och förfarandet för ändring av specifikationen enligt artikel 53 i nämnda förordning, å andra sidan, och
   b) kan därför enbart producenter som framställer produkter i det geografiska området som överensstämmer med produktspecifikationen, eller konkret avser påbörja en sådan framställning, göra gällande ett berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 53.2 första stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i denna förordning, i förfaranden om ändring av specifikationen som inte rör mindre ändringar, vilket innebär att det redan från början är uteslutet att aktörer som inte är etablerade inom området kan åberopa något berättigat intresse?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

31 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida begreppet berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 53.2 första stycket i denna förordning, ska tolkas på så sätt att – i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning – samtliga befintliga eller potentiella ekonomiska följder, av de begärda ändringarna, för en fysisk eller

juridisk person som inte är helt osannolika kan motivera ett sådant ”berättigat intresse” som krävs för att framställa en invändning mot den ansökan om ändring som ingetts eller för att överklaga det beslut genom vilket denna ansökan bifallits.

32 EU-domstolen erinrar inledningsvis om att ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning, såsom de som är aktuella i det nationella målet, enligt hänvisningen i artikel 53.2 första stycket i förordning nr 1151/2012, ska följa samma förfarande som det som gäller för registrering av en skyddad geografisk beteckning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 januari 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, punkt 29). Det innebär att begreppet berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 53.2 första stycket i denna förordning, ska tolkas på samma sätt, oavsett om det förfarande som har inletts avser registrering av en skyddad geografisk beteckning eller en ansökan om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en sådan beteckning.

33 Vad beträffar tolkningen av begreppet berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 53.2 första stycket i denna förordning, ska det påpekas att detta begrepp varken definieras i dessa bestämmelser eller i någon annan bestämmelse i denna förordning.

34 Vid tolkningen av en unionsbestämmelse ska inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i samt förarbetena till dessa föreskrifter.

35 Vad för det första avser lydelsen av artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012 samt artikel 53.2 första stycket i denna förordning, framgår det av dessa bestämmelser att ”fysiska eller juridiska personer som har ett berättigat intresse” kan utöva sin rätt att framställa invändningar och att ge in ett överklagande.

36 Även om användningen av uttrycket ”berättigat intresse” inte ger någon upplysning om vilket kriterium som ska beaktas vid fastställandet av den personkrets som kan utöva rätten att framställa invändningar i det nationella invändningsförfarandet mot registrering av en skyddad geografisk beteckning eller ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en sådan beteckning, tyder emellertid tillägget av orden ”fysiska eller juridiska personer” i nämnda bestämmelser på att lagstiftaren inte har avsett att denna krets ska tolkas restriktivt. Det framgår emellertid tydligt av denna lydelse att detta ”berättigade intresse” inte förbehålls endast aktörer som framställer produkter eller livsmedel som är jämförbara med dem som framställs av aktörer och som har en skyddad geografisk beteckning och inte heller endast de sistnämnda producenterna, med uteslutande av alla andra.

37 Vad, för det andra, avser sammanhanget, ska det erinras om att det genom förordning nr 1151/2012 införs ett system för kompetensfördelning som framför allt innebär att ett beslut om att registrera ett namn som skyddad geografisk beteckning endast kan fattas av kommissionen om den berörda medlemsstaten har ansökt om detta hos kommissionen, och att en sådan ansökan endast kan göras om medlemsstaten har kontrollerat att den var motiverad. Detta system för kompetensfördelning kan särskilt förklaras med att registreringen av en skyddad geografisk beteckning förutsätter en kontroll av att ett visst antal villkor är uppfyllda, vilket i stor utsträckning kräver ingående kunskap om omständigheter som är speciella för den berörda medlemsstaten, omständigheter som de behöriga myndigheterna i denna stat är bäst lämpade att kontrollera (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 januari 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

38 Det framgår dessutom av artikel 49.3 och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012 att det ankommer på medlemsstaten att bedöma huruvida invändningen kan tas upp till prövning mot bakgrund av de skäl som anges i artikel 10.1 i förordningen. Det föreskrivs härvidlag i led c i denna bestämmelse att en invändning kan tas upp till prövning om den visar att registreringen eller ändringen av det föreslagna namnet skulle äventyra överlevnaden för ett namn eller äldre varumärke eller för produkter som lagligen har marknadsförts under minst fem år före den dag som avses i artikel 50.2 led a i nämnda förordning.

39 Det följer således av det ovan anförda att eftersom kontrollen av en ansökan om registrering eller om ändring, som inte är en mindre ändring, av en skyddad geografisk beteckning huvudsakligen ankommer på den berörda medlemsstaten, är det särskilt viktigt att fysiska eller juridiska personer – som, i ekonomiskt hänseende, kan dra nytta av eller, tvärtom, drabbas av registreringen eller ändringen, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt – i stor utsträckning ges möjlighet att invända mot sådana ansökningar för att deras argument ska kunna prövas i samband med det nationella invändningsförfarandet.

40 För det tredje stöds denna tolkning av de mål som eftersträvas med förordning nr 1151/2012.

41 Det framgår först av artikel 1.2 i förordning nr 1151/2012, jämförd med skälen 17, 18 och 20 i samma förordning, att syftet med förordningen är att inrätta kvalitetsordningar som bidrar till att produkternas kvalitet och framställningssätt erkänns som mervärdesfaktorer.

42 Vidare framgår det av artikel 1.1 i förordning nr 1151/2012, jämförd med skälen 20 och 39 i denna, att samma förordning även syftar till att undvika att det skapas orättvisa konkurrensförhållanden.

43 Bestämmelserna i förordning nr 1151/2012 är dessutom avsedda att förhindra missbruk av skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar, vilket inte endast gagnar köparna, utan även de producenter som har gjort ansträngningar för att garantera att produkter som lagligen bär sådana beteckningar har de förväntade egenskaperna (se, analogt, dom av den 7 juni 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

44 Det kan även konstatera att det i skäl 19 i denna förordning anges att säkerställandet av enhetlig efterlevnad av reglerna om immateriella rättigheter knutna till namn som är skyddade i unionen är en prioritering som kan förverkligas mer effektivt på unionsnivå. Ett sådant mål talar också för att begreppet berättigat intresse ska tolkas extensivt. En sådan enhetlig efterlevnad förutsätter nämligen att kontrollen av villkoren för registrering av en skyddad geografisk beteckning eller av en ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som åtnjuter ett sådant skydd görs på ett enhetligt sätt mellan medlemsstaterna, vilket strider mot att begreppet berättigat intresse tolkas restriktivt. En sådan uppfattning skulle strida mot möjligheten för en person som är etablerad i en viss medlemsstat att vid kommissionen framställa en invändning mot en ansökan om registrering eller om ändring, som inte är en mindre ändring, av en geografisk beteckning som omfattas av en annan medlemsstats territorium.

45 Av det ovan anförda följer att en extensiv tolkning av begreppet berättigat intresse visar sig vara lämpligast för att uppnå dessa mål, eftersom den säkerställer att en stor personkrets, genom en invändning eller ett överklagande, kan främja iakttagandet av hög kvalitet och produktionssätt för specifika produkter, samtidigt som producenter vars produkter har en registrerad beteckning hindras från att åtnjuta en konkurrensfördel genom att sänka kvalitetsnormerna efter det att en ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för den aktuella produkten har registrerats. Denna tolkning är för övrigt den som bäst kan ge den behöriga myndigheten den kännedom som behövs för att, vid utövandet av sin uppgift enligt artikel 49.2 andra stycket i förordning nr 1151/2012, kunna avgöra huruvida ansökan om registrering eller om ändring, som inte är en mindre ändring, uppfyller de krav som ställs och kontrollera om egenskaperna hos produkterna eller livsmedlen har en inneboende koppling till ett territorium.

46 Slutligen kan ansökan om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning, i enlighet med artikel 53.2 tredje stycket d i förordning nr 1151/2012, röra omfattningen av det geografiska område som den aktuella beteckningen avser. En tolkning enligt vilken endast tillverkare som är etablerade i detta geografiska område kan motivera ett ”berättigat intresse” för att framställa invändningar mot denna ändring skulle därför medföra att de producenter som fram till dess varit etablerade utanför nämnda geografiska område, men som vägrar att omfattas av villkoren i produktspecifikationen för den aktuella produkten, förlorade rätten att framställa invändningar mot en ändring som i betydande mån skulle påverka framställningsmetoden för deras produkter.

47 För det fjärde stöds nämnda tolkning av förarbetena till förordning nr 1151/2012.

48 I detta avseende framgår det av artikel 7.3 i förordning nr 2081/92, som upphävdes genom förordning nr 510/2006, vilken i sin tur upphävdes genom förordning nr 1151/2012, att rätten att framställa invändningar i registreringsförfarandet vid de nationella myndigheterna tillkom ”[v]arje lagligen berörd intresserad fysisk eller juridisk person”, ett begrepp som domstolen har tolkat på så sätt att det omfattar ett legitimt ekonomiskt intresse (beslut av den 26 oktober 2000, Molkerei Großbraunshain och Bene Nahrungsmittel/kommissionen, C-447/98 P, EU:C:2000:586, punkt 72).

49 Det föreskrevs även i artikel 7.2 i förordning nr 510/2006 att ”[a]lla fysiska eller juridiska personer som har ett legitimt intresse” har rätt att framställa invändningar mot registreringen av en skyddad geografisk beteckning i registreringsförfarandet vid de nationella myndigheterna.

50 Ett sådant begrepp förekommer även i artikel 49.3 första stycket i förordning nr 1151/2012, där det föreskrivs att ”[m]edlemsstaten ska … inleda ett nationellt invändningsförfarande, genom vilket det säkerställs att ansökan i fråga offentliggörs på ett tillfredsställande sätt och en rimlig tidsfrist föreskrivs under vilken fysiska eller juridiska personer som har ett berättigat intresse och är etablerade eller bosatta på den medlemsstatens territorium kan framföra invändningar mot ansökan”.

51 Valet av detta begrepp är ett uttryck för unionslagstiftarens vilja att göra det möjligt för en stor personkrets att utöva rätten att framställa invändningar i förfarandet för registrering av en skyddad geografisk beteckning eller i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av en produktspecifikation för en produkt som har en sådan beteckning.

52 För det femte och slutligen ska det understrykas att frågan huruvida det föreligger en rätt att framställa en invändning mot registreringen av en skyddad geografisk beteckning eller en ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som omfattas av en sådan beteckning ska prövas från fall till fall, med hänsyn till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall. För att förhindra missbruk av denna rättighet ska en sådan prövning dessutom göra det möjligt att konkret fastställa att det ”berättigade intresse” som åberopas av en fysisk eller juridisk person inte är osannolikt eller hypotetiskt.

53 Av det ovan anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i förordning nr 1151/2012, jämförd med artikel 53.2 första stycket i denna förordning, ska tolkas på så sätt att – i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning – samtliga befintliga eller potentiella ekonomiska följder, av de begärda ändringarna, för en fysisk eller juridisk person som inte är helt osannolika kan motivera ett sådant ”berättigat intresse” som krävs för att framställa en invändning mot den ansökan om ändring som ingetts eller för att överklaga det beslut genom vilket denna ansökan bifallits, när risken för att de intressen som en sådan person har skadas inte är helt osannolik eller rent hypotetisk, vilket det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.

Den andra och den tredje frågan

54 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra och den tredje frågan.

Rättegångskostnader

55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 49.3 första stycket och 49.4 andra stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, jämförd med artikel 53.2 första stycket i denna förordning, ska tolkas på så sätt att – i det förfarande som är tillämpligt på ansökningar om ändring, som inte är en mindre ändring, av produktspecifikationen för en produkt som har en skyddad geografisk beteckning – samtliga befintliga eller potentiella ekonomiska följder, av de begärda ändringarna, för en fysisk eller juridisk person som inte är helt osannolika kan motivera ett sådant ”berättigat intresse” som krävs för att framställa en invändning mot den ansökan om ändring som ingetts eller för att överklaga det beslut genom vilket denna ansökan bifallits, när risken för att de intressen som en sådan person har skadas inte är helt osannolik eller rent hypotetisk, vilket det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.

Underskrifter